

## mat4 24.4.2017. rješenja

1. Kad je polugrupa monoid ?

Ako ima neutralni element.

2. Precizno definiraj što znači (potpuno) podijeliti dva prirodna broja  $m$  i  $n$  s ostatkom ?

Podijeliti  $m$  s  $n$  s ostatkom znači odrediti brojeve  $s \in \mathbb{N}$  (rezultat dijeljenja s ostatkom) i  $r \in \mathbb{N}_0$  (ostatak) takve da je  $m = s \cdot n + r$  i takve da je  $0 \leq r < n$ . Po teoremu o dijeljenju,  $r, s$  su jedinstveni.

3. Mogu li u tijelu postojati djelitelji nule ? Ne.

4. Ima li u prstenu cijelih brojeva djelitelja nule ? Ne.

5. Kada je (po definiciji)  $S$  podskup skupa vektora vektorskog prostora  $V$  linearno nezavisan ?

Ako vrijedi da ako je proizvoljna linearna kombinacija  $\lambda_1 s_1 + \dots + \lambda_k s_k$  ma kojih vektora  $s_1, \dots, s_k \in S$  (u kojoj su  $\lambda_1, \dots, \lambda_k$  skalari) jednaka nuli, onda su i svi koeficijenti  $\lambda_1, \dots, \lambda_k$  jednaki nuli.

6. Kada kažemo da je preslikavanje  $f$  iz skupa vektora vektorskog prostora  $V$  u skup vektora vektorskog prostora  $W$  (nad istim poljem) homogeno ?

Ako je  $f(\lambda \vec{v}) = \lambda f(\vec{v})$  za svaki  $\vec{v} \in V$  i svaki skalar  $\lambda$ .

7. Što je to linearni operator ?

Preslikavanje iz skupa vektora jednog vektorskog prostora u skup vektora drugog vektorskog prostora koje je homogeno i aditivno.

8. Što je to permutacija ?

Bijekcija s nekog skupa na samog sebe.

9. Definiraj zbrajanje prirodnih brojeva uz pomoć brojenja (tj. korištenja funkcije uzimanja sljedbenika) i rekurzije ("matematičke indukcije").

Neka je  $s : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$  funkcija sljedbenika. Tada je definicija rekurzijom dana s

$m + 1 := s(m)$  i za svaki  $n \in \mathbb{N}$ ,  $m + s(n) := s(m + n)$

U neformalnoj notaciji  $m + 1$  je od brojenja, a  $m + (n + 1) := (m + n) + 1$ .

10. Što je to  $n$ -arna algebarska operacija ?

$n$ -arna algebarska operacija na skupu  $A$  je svaka funkcija  $A \times A \times \dots \times A \rightarrow A$  gdje je  $A \times A \times \dots \times A$  ( $n$ -puta) Kartezijev produkt.

11. Vektori u euklidskom prostoru su klase ekvivalencije usmjerenih dužina. Kada su dva vektora ekvivalentna ?

$\vec{AB}$  je ekvivalentan s  $\vec{CD}$  ako se polovišta dužina  $\overline{AD}, \overline{BC}$  podudaraju (pravilo paralelograma).

12. Definiraj Kartezijev produkt dvaju skupova.

$A \times B = \{(a, b) | a \in A, b \in B\}$  tj. skup svih uredjenih parova kod kojih je prvi element iz prvog, a drugi element iz drugog skupa.

13. Definiraj razliku dva *prirodna* broja.

Razlika  $m - n$  je prirodni broj  $p$  takav da je  $n + p = m$ , ako taj broj postoji (ako postoji tada kažemo da je  $m$  veći od  $n$ ).

14. Definiraj što je to razlomak i što je to racionalni broj.

Razlomak je uredjeni par  $(p, q)$  gdje su  $p, q \in \mathbb{Z}$  cijeli brojevi i  $q \neq 0$ . Obično se taj par piše  $\frac{p}{q}$ . Racionalni broj je klasa ekvivalencije razlomaka:  $a/b \sim c/d$  akko  $a \cdot d = b \cdot c$ .

15. Što je to lijeva susjedna klasa grupe  $G$  u odnosu na podgrupu  $H$  ?

Lijeva susjedna klasa je skup  $H \cdot g = \{h \cdot g | h \in H\}$  za neki  $g \in G$ .

16. Definiraj množenje  $\bullet$  u lijevoj kvocijentnoj grupi  $H \backslash G$  gdje je  $H$  normalna podgrupa grupe  $(G, \cdot)$

$Hg \bullet Hg' := H(g \cdot g')$ .

17. Definiraj  $n!$  ( $n$  faktorijela) za sve prirodne brojeve  $n$ .

Rekurzijom:  $1! = 1$ ,  $n! = n(n-1)!$ .

18. Što je dimenzija vektorskog prostora ?

Kardinalnost (broj elemenata) bilo koje baze tog vektorskog prostora.

19. Definiraj što je to kardinalni broj.

Klasa ekvipotentnosti skupova. Dva skupa su ekvipotentna ako postoji bijekcija s prvog na drugi skup. Ekvipotentost je relacija ekvivalencije.

20. Kad je binarna relacija  $<$  na skupu  $S$  relacija strogog parcijalnog uredjaja? Ako je tranzitivna (tj.  $a < b$  i  $b < c$  implicira  $a < c$ ) i ako iz  $a < b$  slijedi da nije  $b < a$ .

21. Ako je  $<$  relacija strogog uredjaja na skupu  $S$ , kad su dva elementa  $r, s \in S$  u pripadnoj relaciji nestrogog uredjaja  $\leq$  na skupu  $S$  ?

$r \leq s$  akko  $r < s$  ili  $r = s$

22. Definiraj množenje kompleksnih brojeva, tj. ako su  $a + bi$  i  $c + di$  dva kompleksna broja, napiši njihov umnožak u obliku  $X + Yi$  gdje su  $X, Y \in \mathbb{R}$  realni i imaginarni dio umnoška.

$(a + bi)(c + di) = (ac - bd) + (ad + bc)i$ , dakle  $X = ac - bd$ ,  $Y = ad + bc$ .

23. Definiraj prsten. Prsten (s jedinicom) je skup  $A$  s dvije algebarske operacije,  $\cdot, +$  gdje je  $(A, +)$  Abelova grupa,  $(A, \cdot)$  monoid i  $\cdot$  je distributivno prema  $+$  s lijeva i s desna.